

AŞYR HANOW

ÝÖR, DEÑZE GIDELI...

Goşgular ýygyndysy

AŞGABAT 2017

Awtordan

Çagalykdan ýalňyzlyga imrinipdirin. Dört diwaryň içinde, gulagymda gulaklyk, telefonda pessejik, gussaly saz we meniň syáhatym başlaýar. Men sähelçe wagtda ýer ýüzüne syáhatá gidýärin. Meniň hyýallarym islendik reallykdan gzyzkly. Meniň hyýallarym hakyky. Meniň hyýallarym maňa bagt, söýgi, şatlyk berýär. Menhyýallarymyň baky tussagy.

Ýöne, durmuşda hyýallardan çykyp, reallyga (orslar oňa realnost diýyär) gadam basmaly ýeri hem bolýar. Ana, şo ýerinde söweş başlaýar. Erk bilen seniň araňdaky darkaş.

Başarsaňyz, hyýaly dünýäden çykyp, hakyky dünýä bilen ýaşap başlaň. Durmuş duýuň. Durmuş göz öňüne getirilip däl-de, eýsem duýulyp başlanda has gözel. Çykyň, dost-ýarlarynyzy, ýakynlarynyzy hoş söz bilen garşylaň. Söýüň. Söýüliň. Duýuň...

Bu zatlary nämeden diýyärkä? Eýsem, bulary bilmeýänem barmyka diýip, geň görüp oturmaň. Ine, şu okan kitabyňzyň awtory öz hyýaly dünýäsinde ýaşap, hakyky we hyýaly dünýäleriň arasynda, iki dünýä owarrasy bolup ýören adam. Goşgularymyň aglabasy gussaly, närazlyk bilen ýugrulan. Ýöne, meni ýakyndan tanaýanlar meniň durmuşynyň hiç bir ýerinde gamlanmaga esas ýokdugyny bilýändirler. Onda näme beýle diýyäňizmi?

Şony özümem bilemok...

Kakama

Ol gün gar ýagypdy diýyär ejem-ä,
 Şondan başga ýokdur meger, bilýänem.
 Dönüp misli gelnaljyly kejebä,
 Kaka, girendirin seniň dünýäne.

Gijelerne aglap ýatan däldirin,
 Uklap bilmän, ýürek-bagryň ýakansyň.
 Belki, seň göwnüňe ýeten däldirin,
 Belki, her dem buýsanç bilen bakansyň.

Aýak bitip, ýörjen-ýörjen bolansoň,
 Oýnandyryň öye köwlenip bilmän.
 Belki-de sen menden nadyl bolansyň,
 Öwretjek zatlarňy öwredip bilmän.

Bar zat geçdi gitdi sil ýaly bolup,
 Günleriň kirini ýuwdy ýagyşlar.
 Başarmadyk bolsam il ýaly bolup,
 Kaka, kelpez perzendiňi bagyşla!

Serimde ýaşlygyň yşky gaýnaýar,
 Bilmedim joşgunmy ýa boş salgymmy?!
 Durmuş derýasynda boýum boýlaman,
 Ýa-da deň-duşlamdan üzlüp galdymmy?!

Günleň tüweleyéne erk edip bilmän,
 Gökde gaýyp ýören tozga ýaly men.
 Bilmedim, nireden serime gelýär,
 Öz ykbalym üçin özge ýaly men.

Kalbymyň gül açyp, joşmaly wagty,
 Deprege däl, aşyk boldum gyjaga.
 Meger, şonuň üçin Aýdan-a ýagty,
 Gijedenem ylham girýär gujaga.

Gynanma, joşaryn sil ýalyp bolup,
 Köňülleň gussasyn ýuwar ýagyşlar.
 Wah, men başaramok il ýaly bolup,
 Ýalňışýan bolsamam, meni bagyşla!

***

Terkidünýäniň aýdymy

Derýa deý batlanyp akýar pasyllar,
 Kenaryň boýunda çöküp galdyn men.
 Aýdyň dost-ýarlara, garaşmasynlar,
 Goý, geljege ýetirsinler dadym meň.

Ömrüm meni alyp barýar gam taýa,
 Garyp göwnüm mätäç oldy söyege.
 Ne-hä saňa wepa berdim, Hudaýym,
 Ne-de özüm galyp bildim aýaga.

Arzuwlarym aç towugyň düýşi deý,
 Ýöne şolam uly ezýet boldumy?!

Gözlerim çygjardy, ýüregim süýşdi,
 Ýakymsyz ýatlama tutdy kalbymy.

Ädimlerim ädilerden asgyndyr,
 Höwesim ýok gozganmaga ýerimden.
 Beýle terkidünýä däldim aslynda,
 Kim bilýär nämeler tutdy serimni.

Gollam zol-zol asman sary geriler,
 Huw-hak diýip, çöle çeksam näderin?!

Bu boluşda, hyýal inip serime,
 Meger, bir gün sumat bolup giderin.

Derýa deý batlanyp akýar pasyllar,
 Kenaryň boýunda çöküp galдыm men.
 Aýdyň dost-ýarlara, garaşmasynlar,
 Goý, geljege ýetirsinler dadym meň.

***

Galamdaşlaryma

Biz owadan gürlemegiň ussady,
 Biz söze erk edýän millet, dostlarym.
 Ýöne göwne çöken agyr gussany,
 Hiç bir söz gowzadyp bilmez, dostlarym.

Bir-biregiň goşgularyn okaşyp,
 Göwünlük berýäris, edýäris tankyt.
 Boýmuzdan ýokaryk böksegem näçe,
 Entek bendi edip bilemezok halky.

Sebäbi, adamlar bez boldy indi,
 Yşk hakdaky goşgularyň baryndan.
 Olara üýtgeşik poeziýa gerek,
 In bolmando, habar alýan halyndan.

Pyragy beýikmi, Puşkin beýikmi,
 Ezizow güýçlumi, güýçlumi Kerim.
 diýen jedel il içinde at salýar.
 A biz hakda welin...
 Biz hakda welin...

Käte- käte gazet- žurnal ýatlaýar,
 Öz aýagmyz bilen barsak oña-da.
 Häzirki şahyrlaň (bagyşlaň welin)
 Ýarsy gepleşikde, ýarsy tamada.

Diýmek,
 Bize bir zatlar-a ýetenok.
 Ýa-da bir zat artyk.
 Añlamak gerek.

Ýa-da iñ bolmanda kesir täleyi
Başga bir zatlara baglamak gerek.

Biz owadan gürlemeġiñ ussady,
Biz söze erk edýäs,
Ýöredýäs höküm.
Iñ esasy sorag: Işimiz bilen
Azaldyp bilýäsmi ýürekleň ýükün?!

Her kim şu soragy bersin özüne,
Hem özünden talap etsin adyllyk.
Iñ bolmanda aýdyň, nijeme gezek
Ylham gelmän, kärimizden basyldyk?!

Ýazjak bolsak ýüreklerre gireli,
Özge zada imrineli ýogsa-da.
Biz- owadan gürlemeġiñ ussady,
Şahyr bolan bolsadyk...

***

Goşgyny satmaň!

Tämiz duýgy bilen ýugrulan şygyr,
Duşan tebibи deý melhem adama.
Gulkünç bolar, ýazylmasyn goşgular,
Taýyn sazyň, taýyn heňiň badyna.

Bolmaz gursagyňda uklan duýgyny,
 Eliň bilen oýandyryp, güýjedip.
 Setirleri paýlap ýörmäň manat deý,
 Saklaň ony toşap kibi süýjedip.

Goşgy kalpda çoýun kimin taplansyn,
 Saklansyn ol bir mukaddes syr kimin.
 Okyjylar gözläp tapsyn goşgyny,
 Ummanlaryň düýbündäki dür kimin.

Arzysy bolmaly her bir setiriň,
 Şahyr haryt däldir, nyry bolmaýar.
 Eger toý süýji deý seçeläp ýörsek,
 Sygryň warsakydan parhy bolmaýar.

Sygır tämiz bolsun, päk bolsun, ony
 Mukaddes zatlaryň deňinde saklaň!
 Çigit satyň,
 mata satyň,
 gül satyň,

Ýöne, haýyş edýän, goşgyny satmaň!
 ***

Atalaryň ojagyny dargatmaň!

Atalaryň ojagyny dargatmaň,
 Dargatmaň siz önüp-ösen öýňüzü!

Atalaň yhlasy sinen ojaklar
Elmydama ýalkap dursun goý,bizi!

Ol ojaklar mukaddesdir onda her
Ädimiň aýdym deý owazy bardyr
Metjittir ojaklar, aýaň metjidi,
Sogaby bardyr!

Oglanlar!
Ýüregňizde hyjuw kändir, gidiň siz
Gözleglere, uly- uly şähere.
Ýöne, mahal-mahal, bar işi goýup
Tapyň yza dolanmaga bahana.

Ojaklarňyz tozan basyp ýatmasyn,
Geliň, gapyňzy acyň siz giňden!
Bagt daş ýerde däldir, tapyň siz ony
Obadaş adamlaň ýüreklerinden!

Saňa näme gerek şulardan gaýry?
Iň gymmatly zatlaň duluňda bolsa?!
Dostum,
belki ýalnyş ýoldan barýansyň?
Çagajyklaň gözi ýolunda bolsa.

Salgyma kowmalyň,
 Henize çenli,
 Çözen ýokdur dünýäň ähli matalyn,
 Ojaklaň ýylisy gitmesin, dostlar,
 Dargatmalyň ojagyny atalaň.

***

Dostum M.B.-e

Bu günler surat deý ýadyňda galar,
 Şu goşgymam - bu günleriň möhüri.
 Okarsyň soñ bir gün, gussalaň dagap,
 Satlygyň yüzüne ornan säheri.

Günler bir derýadır, nähilem bolsa,
 Joşundan, duşundan geçersem weli,
 Ýöne, hergiz menden nägile bolsaň,
 Dostluguň şanyna geçir sen meni.

Bolup geçýän zatlaň emmasy bilen,
 Ýadymda, kän gezek igenenligiň.
 Meň özümem bilýän, temmäki bilen,
 Başyma ýetjegne bigeleňligiň.

Häzir bu zatlaryň ýokdur peýdasy,
 Esasy zat- öñde ýatan menziller.

Biz bir derwüş, önde yşkyň meýdany,
Biz- deñizçi täleyleriň deñziňde.

Ýöne, ömür film däldir, gapdaldan,
Saradyp, soñuna sereder ýaly.
Bize köñül çökgünligne batmazdan,
Ylham gerek bir zat döreder ýaly.

Duýgyň ylhamyňa päsgel bermesin,
Öñdeleň içinde adyň bolmasa.
Ykrar edilmezlik däldir erbedi,
Kyn- ýuze tatarlyk zadyň bolmasa.

Ýokuş deger maksatlardan el çeksek,
Arzuwlar - bir, emma ýollar çaprazdyr.
Ynamym bar yranmajak, geljekde
Biz ýeñeris, kynçylyga bakmazdan.

Garaz, bar zat öz ýerine geler soñ,
Düýnүň gujagyna girer pursatlar.
Ýatla meni gama batsaň, begenseň,
Hem ýüregňi häzirki deý dury sakla.

Bu günler surat deý ýadyňda galar,
Şu goşgymam - bu günleriň möhüri.

Okarsyň soň bir gün, gussalaň dagap,
Şatlygyň ýüzüňe ornan sähéri.

***

Gije

Galar gije bagra basyp
Dişlenen Aýdyr, ýyldyzy.
Ýalňyzlyk bilen ýatlama
Gujagyna alar bizi.

Öçügsi şemiň ysygy
Biten ýaraň azdyrar.
Geçmişden galan pursatlar
Serimizde goş ýazdyrar.

Zaryn skripkaň owazy
Äkider bizi geljege.
Biz hyýalda sataşarys:
Kenar. Öý. Açyk penjire.

Gaýyşyp ýören çarlaklaň
Bu gün owazy gussaly.
Otyr kenarda bir goja
Hyýalyň baky tussagy.

Ol ertekiň gahrymany
 Tylla balyga sataşan.
 Ony balygyň şerti däl
 Ýykdy yşkynyň ataşy.

Çarlaklaň gussasy dynar,
 Arzuwna ýeter goja-da.
 A bizi bolsa sary Gün,
 Ýene hyýaldan boşadar.

Çünki daň agarýar, dünýäň
 Dogup ýene bir ertesi.
 Bolup galaýdykmy, dünýäm,
 Soň duýdansyz erteki.

Howlukma,
 Aý ýüzli ýarym,
 Gije bagryna basanda
 Dişlenen Aýdyr, ýyldyzy.
 Geljege äkider bizi...
 Gaýtadan başlarys baryn.

***

Ahmyr

Bir umydym köýer meniň,
 Bir islegim galar paşman.

Mümkin, ysgyndan gaçyp, soñ
Bilmerin gaýtadan başlap.

Bir ädimim yetmez, belki,
Aýdylman galar bir aýdym.
Täleý diýip ezizlänim,
Belki, salgyma golaýdyr.

Düz yerimiň dokuz däl-de
Sekizem bolmagy mümkün.
Ýoluma kynçylyk, gussa
Sepilen bolmagy mümkün.

Bir derde hamrak bolarbyn,
Bir ýerde galaryn güýçden.
Bir sözüm galar diňlenmän,
Aý, olam hiç-le...

***

Gözleriňden özüm tapman kösendif

Gözleriňden özüm tapman kösendif,
Iň soňunda boyun aldym ýeňlenmi.
Gursagymy gussa bilen çișirdim
Gursagym däl, gabaklarym ýellendi.

Arzuwlarmy düýne berdim meýletin
 Gujak-gujak ahmyr aldym deregne
 Ir-giç adamlary ýadadýan eken
 Yşkam bolsa, düşüp dursa bir egne.

Gözleriňden özüm tapman kösendim,
 Başarmadym ykbalyma baglabam.
 Men derdimi aýdym edip aýtdym,
 Daglar biler ýüregimde dag baryn.

Deňizleriň tolkunyna bat berdim,
 Derdimi paýlaşyp goňras kenara.
 Meniň saňa aýdyp bilmän kösenen,
 Sözlerimdir- iňñildisi şemalyň.

Gözleriňden özüm tapman kösendim,
 Golum salgap, gitdim onsoň düzə men.
 Kalbymdaky saňa bolan ýşkymdyr
 Gyzyl güller- ýaşyl sähra ýazylan.

Ýüregime çöküp galdy umydym,
 Duýdum kalbyň meniň üçin darlygyn.
 Didäne ýerleşip bilmedim, dünýäm,
 Bilmedim, bijämde näme barlygyn...

***

Ejeme hat

Kalbymdaky mähir senden bolmaly,
 Ony birçak hüwdiň bilen guýansyň.
 Biribardan etjek dilegleriňem,
 Ogluň täleýine baglap goýansyň.

Gijeler goluňda göterensiň sen,
 Özünden özgäge dözmäniň üçin.
 Ejejan, ýolumda kynçylyk ýokdur,
 Maňa derek baryn çözläniň üçin.

Edýän işlem aňsat bolup durandyr,
 Gowuşansoň edýän dileg- dogalaň.
 Wah,ejejan, saňa galsa, berersiň,
 Öz paýyňa düşyän ähli sogabam.

Nurana, mähirli ýylgyrşyň bilen,
 Gaýgymy-gussamy tirip ýörsüň sen,
 "Oglum daş ýerlerde ýalňyz bolmasyn"
 diýip, düýüşüme-de girip ýörsüň sen.

Bilmedim, dogrumy ýöreýän ýolum,
 Bilmedim, üstünlik golaýmy-daşda.
 Bir bilyänim: derhal syzýar ýüregiň,
 Eger bardy-geldi mejalym gaçsa.

Kalbymdaky mähir senden peşgeşdir,
 Kynçylyksyz ýolum- maňlaýda deriň.
 Eje, saňa bergim çenden geçmişdir,
 Yetişmesem näderin?..

***

Ejemden gelen hat...

Ýylgyrdym, hatyň okap, onsoňam,
 Gözüme dolandyr gözýaşym, oglum.
 Sen aýry ömürli ynsan bolsaňam,
 Seň ýaşajak ýaşyň- öz ýaşym, oglum.

Gijeler golumda göterdim seni,
 "Duýsun!" diýip ýüregimiň ýylsyn.
 Ýağşy niýetlere atardym seni,
 Derdine ýarara iliň- ulusyň.

Tüweleme, çykarmansyň ýadyňdan,
 Çaga wagtyň aýdyp beren hüwdülem.
 Özün aýdýaň- arzuw bolýar adamda,
 Men seni döretdim arzuwym bilen.

Çagalykdan geçdiň, indi iliňi
 Söz bilen däl, ýşkyň bilen jadyla.
 Bardy- geldi durmuş bükse biliňi,
 Birmahalky hüwdim düşsün ýadyňa.

Şatlygyň paýlaş,
paýlaş gussaňy,
Özüňem ýeňlärsiň, ýeňlärin menem.
Ýaşa, döret gursagyňda beslaniň,
Özüňe mynasyp owazyň bilen.

Kömek et başarsaň, juda bolmasa,
Özgeleň göwnüne degmegin, oglum!
Bar zat gowy bolar Alla goldasa,
Hergiz gara başyň egmegin, oglum!

Onsoňam, ýalňyşma, ejesi bilen
Ogluň arasynda bolmaz haklaşyk.
Sag-salamat oka, etjek dilegim:
Allam seni penasynda saklasyn.

***

Jaň et!

Saralan surata seredip siňe,
Ýatlama çümersiň ýaprapk saçanda.
Köšeşer gidersiň- sen maňa jaň et,
Ýalňyzlyk başyň tutsa saçanda.

Ýaz gelip, meýdana çykasyň geler,
Içiňi dökmäge asman astynda.

Çagyr meni, ýüregiň diňle-de,
Gelerin bar bolsam ýeriň üstünde.

Hatyrasy üçin hoş geçen günleň,
Başarsaň, ýüregňe etme ikilik.
Özumi bir ömür bagışlap bilmen,
Eşitsem gözlerňe gussa çekeniň.

Gaýgylı bolmasyn aýdýan aýdymlaň,
Täleýde şonsuzam ýeterlik gam bar.
Soňky duşuşykda aýdyp gaýdanlam,
Saňa kyn günüňde bolsun howandar.

Gijeler düýş görüp, gorkup oýansaň,
Ynan onuň ýönekeý bir düýşdüğne.
Bilýän, kem- kem ýatlamaňam goýarsyň,
Göz ýetirip indi ýanmaň giçdigne.

Barybir, geçmiše seredip siňe,
Başyň ýaýkama duşdan geçenne.
Açylar gidersiň,
sen maňa jaň et,
Ýalňyzlyk başyň tutsa haçanda.

***

Dostuma (S.Hommadowa)

Aýyp etme ýatdan çykyşýar diýip,
Hezil geçen günler, berilen sözler.
Dert saýyp ownujak gussalary-da,
Kä eziz zatlaram salýarys gözden.

Şu gün saňa hat ýazasym geldi meň,
Geldi saňa ýüregimi dökesim.
Daşarda ýaz ýagşy ýuwup ýör ýeri,
Myžžyk edip ýaşyl baglaň ýakasyn.

Bu ýerler kem-kemden ýylap başladы,
Hä diýmän gül ysy ýaýrar igdeleň.
Nesip bolsa, çöle gitmek meýlim bar,
Başa ýorgan çekip ýatmaga derek.

Günlerden täzelik gözläp ýadadym,
Hyýalym gurady, höwes kesildi.
Kalbyma birgeňsi ýakynlyk duýýan,
Tozan basan pianinoň sesinde.

Günleriň bir günü öçýän ekeniň,
Lowlap ýanyp duran ojar bolsaňam.
Indi az ýazýaryn öňkülerimden,
Gündelik ýöredip başladym soňam.

Telim kitaplaryň açyp gatlaryn,
 Manysyn tapamok oraşan düýşleň.
 Ömrüň aýny pillesinde-
 ýaşlykda
 Hyjuwly ýüregem galypdyr güýçden.

Nämedir bir zatlar ýetenok kalba,
 Ýa nämedir bir zat gidipdir artyk.
 Gijelev ýaryny ýazyp geçirýän,
 A galan ýarsyny- ýazanmy ýyrtyp.

Ýöne, umydym bar, hoş günleň heniz,
 Arzyly sepgit deý öndeligine.
 Şeýle bir gün geler- giňär gursagym
 Soň ýyrtyp zyňaryn gündeligidimem.

Sen henizem bolsa, aýyp etmegin,
 Gaýta, göwünlik ber, goşup goşandyň.
 Sen entek-entekler ýatdan çykmarsyň,
 Yeri bolýar, hat ýazyp dur, hoş onda!

***

Saňa

Umman deý gözleňde azaşdym, dünýäm,
 Derde duçar boldum kürek- gaýyksyz.

Gürlegendim, birden lal açdym, dünýäm,
Diliň doňyar, yşkda işiň gaýtsa.

Durun indem gözleriňe seredip,
Şondan özge ýerden rahatlyk tapman.
Süňňüm gowşap,
hyýal dolýar sere-de,
Arman, bar bilenim içimde saklap,
Ýanyňa bir ädim süýşüp bilemok,
Iki oduň arasynda galxdym men.
Iki sözi jemläp, işip bilemok,
Ne döw çalday, öňler beýle däldim men.

Ýigde gelişmejek ýygralygyny,
Bildirmäýin diýip, gülüp durun men.
Bagtyň üç ädimlik aralygyny,
Geçip bilmän, bagrym dilip durun men.

Bar zady öňünden bilip durun men,
Söz gatmasam, gaýyp bolup gitjegiň.
Her gözüň düşende ölüp durun men,
Täley ýüregime atýar pitjiňin.

Ummam deý gözleňde azaşdym, başym
Belaga ýolukdy birentek, dünýäm.

Gürlegendim, şu hal lal açdym, basym
Aýdyp bererin men, dur entek, dünýäm.

***

Ahwal

Düýşlerim düsnüsiz indi,
Hyýallam- öcen ot meniň.
Kalpda telim ýatlamadan,
Özge baylygym ýok meniň.

Bilmedim, nädip ýolukdym,
Beýle ykbala, täleýe.
Yşkyň çölünde çolukdym,
Indi şoňa-da däl eýe.

Gapjyk deý boşady kalbym,
Ýalňyzlyk dürtýär böwrümi.
Aýdym bilen ýamap ýörün,
Indem eleşan göwnümi.

Misli göçülen ýurt kibi,
Gursagym galdy eýesiz.
Ýürekdeş tapamok, ýogsam,
Kän zatlar gelýär diýesim.

Düýşlerim juda düşnüsiz,
 Hyýallam - çöken ot meniň.
 Kalbyma çöken derdimden,
 Özge baýlygym ýok meniň.

***

Dünýä gujagmy geremde,
 Gözümi açdy Erenler.
 Yška köňlünü berenleň,
 Düplesi kän eken juda.

Puç boldumy bar bilenim,
 Zeminde galdy dilegit.
 Elhepus, bezzat pelegiň
 Dymmasý kän eken juda.

Ýagşa tutup niyet-pälim,
 Heniz dolanmakçy däldim.
 Şowlulyga baryan ýollaň,
 Iňnesi kän eken juda.

Utuldym, tutuldy dilim,
 Bialaç salgadym elim.
 Durmuş- täze gelen gelin,
 Ýeňnesi kän eken juda.

***

Ejeme

Dört- bäs aý geçipdir eýyäm
 Şähere diýip gidenme.
 Duýdansyz geldim. Sen diýyäň:
 "Gowy bordy jaň edeňde"

"Wah, nahar taýyn däl" diýip,
 Ýörsüň ylgaşlap, howlugyp.
 Synladym esli, görmäge,
 Üýtgän zadam ýok howluda.

Egniňdäki köýneginem,
 Kän geýlip, reňki solupdyr.
 Wah, ejem, ownuk zady-da
 Dert saýyp ýören bolupsyň.

A men aňyrda- şäherde,
 Sesim gatalyp gün-günden.
 Meýlis gurýan kafelerde,
 Gomparyp iliň öňünde.

Nahar dannan bolýan käte,
 Çilim gysdyryp ernime.
 Ýeňles gyzlaň gülküsinden,
 Mydam sämäp dur serimem.

Hawa, men bilmedik bolýan,
 Derdini köne tünegiň.
 Şäheriň mes howasyndan,
 Niçik gatapdyr ýüregim.

Ýadymda geçen baýramda,
 Beren köýneklik matamy.
 "Gelnim geýer-dä toýdan soň"
 diýip, sandyga atanyň.

"Eje, bir täzeje köýnek
 Tikinäý senem" diýsem-de.
 Başymy sypap diýýärsiň:
 "Bor-la toýuňda geýsem-de."

Ogluň gara bokurdagy
 Doýsa bolýar - bar aladaň.
 Men bolmasam,
 aýda bir gez,
 Gidip oňyaň bazara-da.

Aýlykdan aýlyga çenli
 Toplap zähmet azabyny.
 Mana ugradýaň, men bolsa
 Sowýan, bilmän hasabymy.

Günälerim çökder, eje,
 Bakyp bilemok gözüne.
 Seň bolsa şol ylgap ýörşüň,
 "Wah,meniň garagözüm-ä,
 Ýadansyň,
 Şunam iýdejik
 Ýatyp dynjyňy al" diýýäň...

...Şähere diýip gidenme
 Dört-bäs aý geçipdir eyýäm.

Bar zat şol öňküsi ýaly,
 Del zat ilenok gözüme.
 Wah, ýöne birneme ýygyrt
 Düşüpdir, kääm, ýüzüňe...

***

Hoşlaşyk

Hoşlaşyk sözünü aýtman gaýtdym,
 Söz nämä gerekmiş aýrylmak üçin.
 Aslynda, söz
 Ulanylýar
 Bialaç
 Düşünşip bolmasa
 aýdylmak üçin.

Bar hakykat aýna ýaly gözlerden
 Düşüp durka ýürekler serpilip,
 Agramy diller däl, gabaklar çekýär,
 Düşer bar dert myžzyk bolan kirpige.

Hoşlaşyk sözünü aýtman gaýtdym,
 Bolardy bolmanda diýemde "hos gal".
 Ýöne.

Biz bar zada gözden başlapdyk,
 Başlapdyk bu yșka dilleri goşman.

Söz artykmaç,
 Bu çak dymmak-teselli,
 Ömürlik geçmişde galanyň üçin.
 Hoşlaşyk sözünü aýtman gaýtdym,
 Sözsüzem bar zady añanyň üçin.

Ýyllar geçer, galñar geçmiş ýumagy,
 Gürrüñ üýşer bir- birege aýdara.
 Ykbal işi, ýolda-yzda sataşsak,
 Bilýän, bir söz diýmän aglap gaýdarys.

Owadan söz bilen hoşlaşylmaýar,
 Gulkünç bagt dilemek galdyryp gamda.

Men saña bir sözem aýtman gaýtdym,
Emma sen bar zada düşündiň şonda.

***

Gördüňmi...

Eliňden gidirip arzyly zadyň,
Dünýäň derdi bilen aglap gördüňmi?
Gözden gam inende,
Soralsa halyň
"Aý, gowu-la" diyip aldap gördüňmi?

Gijelerne ýalňyz galyp gördüňmi,
Ýyldyzly köýnegin synlap asmanyň?
Gülkiňe gussaňy garyp gördüňmi,
Bendi bolup em tapylmaz ahwala?

Gördüňmi ýodany yzarlap ýüp deý,
Nämedir bir zady küýsän mahalyň?
Awunyp gördüňmi minnetli gepden?
Gyş bolup gördümi ýasyl baharyň?

Käte-käte adam gözläp gördüňmi?
Elewräp gördüňmi ýüregiň gysyp?
Uzak menzillere ugrap gördüňmi,
Kiçijik haltaňy arkaňdan asyp?

Daňylyp gördüňmi soñsuz soraga,
 Jogap tapman, ýüregiňi çisirip?
 Garaşyp gördüňmi kimdir birine,
 Gije-gündiz garap ýatyp işige?

Bulutdan syrygyp, ýagyş ýaganda,
 Gussalaň bar zatdan çykýarmy üstün?
 Çyndanam şeýlemi?
 Gutlaýan onda-
 Biz meňzeş ekenik,
 Hoş geldiň, dostum!

***

DOSTUMA

Ýör, deňze gideli,
 ýa-da sährada
 Ot ýakaly agaçlary üýüşürip.
 Bilyäň-ä sen, kalba çöken gussany
 Bolmaz oturgyç deý gyra süýüşürip.

Ot rahatlyk berer ot deý gursaga,
 Deňizde tolkun bar derdim deý güýjän.
 Bar zady buşluk deý aýdyp gaýdaly,
 Rahat asmanynyň astynda gjäň.

Biz kän ýerde ýalňyşypdyk,
 Ýogsa-da,
 Ýalňyşmaýan barmy?! Bormy ýalňyşman?!
 Albom gatyndaky suratlar ýaly,
 Ähli geçen zatlar ýadyma düşyär.

Günler sabrymyzy synady, soňra
 Çagalykdan böwsüp çykdyk ok ýaly.
 Sähel zada gülüp ýörjek wagtymyz,
 Özümüz saýladyk şeýle ykbaly.

Ýaz gelse, güýzleriň agysyn aglap,
 Güýzde geljek ýaza garaşdyk ýördük.
 Zyánly endik deý, gussa imrinip,
 Soňra onuň bilen göreşdik ýördük.

Bu zatlar oýun däl, hazır bulary,
 Kagyz däl, ýüregmi dilip ýazýaryn.
 Gazeta çykarjak goşgularymy
 Ejem okar öydüp, gülüp ýazýaryn.

Göwnün ýykyp bilmän telim ülpediň,
 Meýhana-barlara gatnap ýörün men.
 Bir gün derdim diňlän tapylar diýip,
 Bar zady içimde saklap ýörün men.

Gussam gursagymyň töründe, Ony
gizläp telim suwjuk gulküler bilen.
Diňe hilesini öwrenmek üçin,
Dostlaşdym ençeme tilkiler bilen.

Köne tanyşlarym tilki saýdylar,
Tilki däldigimi bildi tilkiler.
Kän gezek baş alyp gitjek boldum men,
Özümi bagyşlap bilmän ilkiler.

Aýdara gürrüň kän, diňläre gep kän,
Bolmanda, ekeris telim bolsady.
Ýör, deňze gideli, dostum, eglenme,
Ot ýak, ýogsa-da...

***

Men ýene hoşlaşyp ýola düşýärin...

Men ýene hoşlaşyp ýola düşýärin,
Münüp mawy demir atyň böwrüne.
Goşhaltam çörekli, serim hyýally,
Üýtgeşik öwüşgin gözläp ömrüme.

Kem-kemden kiçelip dönýär nokada,
Obam- birmahalky oýnan düzlerim.
(Çigit deý göwnüme tapman aramy,
Men mydam bagtymy daşdan gözledim)

Käte tapdym, kä ýitirdim bagtymy,
 Ötegçi şemal deý gezdim aýlanyp.
 Ýeňles meýlislere paýlap wagtymy,
 Kän kösendim, başarmadym aýñalyp.

Men ýene hoşlaşyp ýola düşýärin,
 Baglap umydymy ýagty geljege.
 (Ah, göwün-dä, uly dünýä syganok,
 Sygyp dar biçüwli, ýuka penjege.)

Goşhaltamda çörek, serimde hyýal,
 Gün ýaşmanka başga ýerde düslärin.
 Gözlerimi gözýetime tutduryp,
 Men ýene hoşlaşyp ýola düşýärin.

***

Saňa

Tomus geçip, güýz geldigi,
 Durnam bolup gidersiň sen.
 Soňsuz aýralyk derdine,
 Gurban bolup gidersiň sen.

Umyt bilen garaşanym,
 Päk hyýaldyň, garaçynym!
 Söýgiň salan ýarasyna,
 Urnam bolup gidersiň sen.

Galar duýgulam ymsyna,
 Kalba dünýä deý gam sygar.
 Bozulyp, aglap, hamsygyp,
 Arman bolup gidersiň sen.

Peşgeş berip ahmyr-ahy,
 Köz ekeniň gursakdaky.
 Şum takdyra ýazlan baky,
 Perman bolup gidersiň sen.

***

Ejeme...

Telefondan gelýär seniň mähirden,
 Aladadan dolup duran owazyň:
 "Oglum, galyň geýin, üşäýme birden,
 Bilip bolmaz güýz gününüň howasyn!"

Asmana bulutlar üýüşüpdir, meger,
 Ýagyş ýagyp, giň köçeler eziler.
 Şonda, arman bolup kalbyma siňen,
 Duýgulam baş bermän, gider kejime.

Nämedir bir zady küýsärin hem-de
 Uzyn asfalt ýoly giderin boýlap.
 Asman aglap bolup, ýagyş diňende,
 Ötegçi şemallar saçymy oýnar.

Kalbyma müň dürli hyýal ekerin,
 Ellerim kisämde, gözüm asmanda.
 Ähli zatdan dilgir bolýan ekeni,
 Adam öz-özüne dözüp başlanda.

Telim soraglarym galar jogapsyz,
 Soñsuz gussa bilen ot alar içim.
 "Şu günler adamlañ kalby sowapdyr,
 Üşäýme!" diýsene, mähriban ejem!

***

Güýz...

Tomus, gör, nirlere çykyp gidipdir,
 Albomlarda surat baryn galdyryp.
 Howa salkynlapdyr, duýulýar indi
 Önde aýaz bilen gyşyň bardygy.

Tämiz ýagşyň ysy gelyär howadan,
 Pamyk ýaly ak bulutlar üýşende.
 Şemalyň ugruna gyşaran baglar,
 Yaşyl pyntyklary görýär düýşünde.

Gök asmanda uçup barýar durnalar,
 Dönüp misli hatar-hatar kerwene.
 Ağaçlardan gaýyp düşen ýapraklar,
 Meñzeş yere ýorgan edip berlene.

Baglar ýegþeripdir, ýapraklar bolsa,
 Telim ýuwlan mata ýaly solupdyr.
 Durnaň gözü ýaly tämiz gök asman,
 Sähel zada aglap duran bolupdyr.

Çigrek howa bilen dolýar otaglar,
 Hem duýgular kakýar kalbyň taryny.
 "Güýzde ýöne ýere gussa batylmaz"
 Biz geçen ýazlaryň çekýäs zaryny.

Asman bilen derdinişyäş, aglaşýas,
 Şygyrlarmyz ýaprak bolup gaçanda.
 Ýitiren zatlarmyz ýadym(y)za düşyär,
 Hatar gurap, gökden durna geçende.

***

Duýgulam şem bolup ýanyp guitarar...

Duýgulam şem bolup ýanyp guitarar,
 Nokady goýulman galar şygrymam.
 Ýene başym sallap ýola düşerin,
 Ýadan aýaklarmyň äden ugruna.

Tanap deý ýodalar äkider meni,
 Mährem gujagynda gizlär dereler.
 Hiç kim eşitmejek pyşyrdy bolup,
 Derdimi asmana aýdyp bererin.

Şonda ýagyş ýagar, bulutlar üýşer,
 Şemal oýnar bulam- bujar saçlarym.
 Ak çägä ýaplanyp uklap galamda,
 Hydryr ata bolup girersiň düýşe.

Alaçsyz men- duýgularma däl eýe,
 Kän kösenýän gelip bilmän aýgyda.
 Sygyr edip ýazyp ýörün täleýim,
 Gala gurýan öz daşyma gaýgydan.

Aral deý çekilip, guitarar duýgym,
 Sygrym soñlap bilmän kösenerin men.
 Ýene başym sallap ýola düşerin,
 Derdimi paýlaşyp köçeler bilen.

***

Hoşlaşy磕

Bu rahat obadan gitsem-de, ony
 Oýnap ýören çagalara galdyryp.
 Bilýän, bilmez meni özge ýerleriň
 Suwy hem howasy asla gandyryp.

Gumaksy ýollaryň, pessejik jaýlaň,
 Oczygsi ýşyklaň geçip deňinden.

Duýýan barýanymy ýeňmäge däl-de,
Oýunjak bolmaga dünyäň elinde.

Oglanlyk höwesi, ýaşlyk ýelgini:
Dar görünýär gernip ýatan ýáyla-da.
Biz birçak bu ýerde oýnar ýörerdik,
Arzuwlar ederdik soňun saýmadan.

Bar zat yzda galdy, öňümde diňe,
Gözýetime uzap gidýän gara ýol.
Golumy galgadyp “Hoş gal!” diýýarin,
Bezzat şemal saçlarymy daraýar.

Ejemiň ýol üçin ýapan nanynyň,
Siňýär ysy egne atan penjegme.
(Men bilýän, soň bir gün, bar zatdan irip,
Ýene-de şu oba gaýdyp geljegmem.)

Barybir, ýaş başa düşen bu höwes,
Däl baş beräýmeseň, eýgerer ýaly.
Ädimlermi has çuň basyp barýan men ,
Gaýdamda yzymy saýgarar ýaly .

***

Çagalyk

Seredip doýmadym synlap daşyndan,
Jykyrdaşyp, oýnap ýören çagalaň.
Şeýle ysnyşypdyr, birek- birekden,
Aýry gamy, şatlygyy-da ýok olaň .

Olar çäksiz bagtly, erkin, şadyýan,
Nur saçylýar töwerege ýüzünden.
Birmahalky çagalygmy gördüm men,
Olaň bagtdan ýanyp duran gözünde.

Şol gussasız günlerimi kúysedim,
Ýatlamalaň gatlaryny dörüp men.
Hat-da aşam uzyn gije düýşüme
Şirin, eziz çagalygym giripdir.

Ilki kyndyr boýun almak - başyňdan,
Şagalaňly çagalygyň sowlanyň.
Soň köşesýäň, görüp , ýeriň bireýyäm,
Eýelänne bir kiçijik oglanyň.

***

Ýigit

Müň hyýal myhman serine,
Kalby göçgünli ýaşlygyň.

Gözlegindedir ýaş ýigit,
Mydam şähere aşmagyň.

Obaň asuda durmuşy,
Däl indi oňa güýmenje.
Ýokuş degjek ýaşulylaň
Biri ýerliksiz igense.

İş, okuw, täze tanyşlyk,
Bahana gytmy gitmäge?
Howlugýar ýigit gün-günden,
Arzyly bagta ýetmäge.

Şäherden gelen myhmanlar,
Oň üçin hormatly hasam.
Kim bilýär, belki-de biri,
Eder arzuwyny hasyl.

Artýar gün-günden höwesi,
Gutaryp barýar sabry-da.
Ol alyp goýdy bireýýäm.
Şäherli ençe tanyşlaň,
Ýaşaýan ýerni salgy-da.

Ýigit şähere howlugýar...

Deňizde

Ýap-ýaňy-da rahat süýnüp ýatyrdy,
Goja deňiz kenaryna ýaplanyp.
Birden tupan turdy, gozgady deňzi,
Başlady ol gazap ata atlanyp.

Tolkunlar bat bilen urulýar daşa,
Gidýär olar käte göge syçrabam.
Meňzeş deňiz bir bakyşda däliräp,
Tutuş durky bilen ýşka uçrana.

Gözi gülüp duran ketjal tüweleý,
Bir barmagy bilen çáýkaýar deňzi.
Ýuwulyp, ýuwulyp, solup gidipdir,
Gojaman kenaryň gojalan meňzi.

Gaýyp ýör deňizde ýelek deý, ylla
Bölek-bölek tagtalary gaýyklaň.
(Juda howply boljak parahat deňiz,
Bir pursatda çyksa elden-aýakdan.)

Deňiz kem-kem haýallady, köşeşdi,
Hem başlady rahat ukyň dowamy.

Meňzeş häzir goja deňiz däliräp,
Ýanyp, ýanyp, ýsk derdinden sowana.

***

Çagaňza saz calmagy öwrediň!

Çagaňza saz calmagy öwrediň,
Öwrediň siz joşup aýdym aýtmagy
Çünki mukam jana peşgeş göwrede
Duýgularyň derýa kimin gaýtgyny.

Göwünleri awlap bilsin ogluňyz
Mahmal owaz göwünleriň hoşudyr.
Çagalykdan toýcy bolsun, bolmasa
Soň başarmaz il içine goşulyp.

Aýdymçylar, sazandalar elmydam
Bolar iliň hormatlany, goldany.
Ýüregini aýdym bilen bejersin,
Gözlemesin başga zatdan daldany.

Dutar ýigdiň ýürekdeşi, syrdaşy,
Gamly çagyň aýdym açar göwnüni.
Aýdym- biziň ganymyza ornaşan,
Yhlas etseň, kän kösenmez, öwrener.

Aýdym- gudrat, kalba lezzet getirýän,
 Çyn bagsylar gerek ähli döwre-de.
 Ata-baba sungatyny ýitirmäň-
 Çagaňza saz çalmagy öwrediň!

***

Dostuma...

Bolmasa hiç ýürekdeşiň, dertdeşiň,
 Durmuş mydam ezýet berer gerdene.
 Ýanyp, ýanyp şahyr borsuň bolmandı,
 Eger hiç kim düşünmese derdiňe.

Jinnek ýaly peýda bolmaz ýerliksiz,
 Kinaýadan, öýke bilen gahardan.
 Adamlary ýağşy päle iter sen,
 Ýamanlara ýagşylyk et başarsaň.

Şonda her kim bolar senden minnetdar,
 Günleň hasam gözelleşer şonda seň.
 Alkyş okap geçer saňa ömürlük,
 Kyn gününde bir bendäni goldasaň.

Adamlary razy etmek- dereje,
 Iň arzyly bagt ol oval-ahyrdı.
 Ýeterlik däl öz derdiňe tutaşmak,
 Il derdine ýanyp bilen şahyrdyr.

Unutmak

Bakylyk barada söz berme maňa,
 Diýme: "Söýgim- bir ömrüňe ýeterlik!"
 Sen uçup gidersiň durna mysaly,
 Gyş gelende gök asmana göterlip.

Çaý deý sowar gyzgyn söýgiň mähiri,
 Ýazan hatlam bukjasynda köneler.
 Galar diňe köýnegimde gözleňden,
 Biygytáyp typyp gaýdan däneler.

Salgym bolup görner onsoň geçiren
 günlermizden galan süýji ýatlama.
 Sen, gör, kimleň ýşky bilen ýanarsyň,
 Ýüregiňi açarsyň sen ýatlara.

Sen gidersiň boş galdyryp dünýämi,
 Aglap-aglap dönerin men buluda.
 Gorkýan.
 Çünkü bilmen seni barybir,
 U N U D Y P...

***

SMS

Aý astynda duşuşmamyz ýok biziň,
 Ýok sowgatlar, şirin-şirin wadalar.
 Böwrümi diňledip ýanyp ýörün men,
 Gysga hem çuň garaýyşlaň oduna.

Gözleriňden jogabymy gözleýän,
 Duçar bolup “Söýgi” atly kesele.
 Ýok, gelenok.
 Gelyär diňe her gün aşsam ýatmankam,
 “Gijäň rahat bolsun!” diýen SMS.

Gijelerim müň mertebe asuda,
 Telim görýän düýşlerimem süýji meň.
 Ýöne, welin, biraz bagtym gjigen.

Säherlerne seni ýatlap oýanýan,
 Gündizlerne gözlerimiň gözlegi.
 Bilýäňmi sen, gün ýaşarna howlugyp,
 uzynly gün sekunt sanap gezýänim,
 okamaga şol arzyly sözlemi ?!

Aý astynda duşuşmamyz ýok biziň,
 Ýok wadalar, şirin sözler, gezelenç.
 Ýöne, maňa umyt berýär şeýlebir,

Her gün agşam buşluk bolup okalýan
“Gijäň rahat bolsun!” diýen SMS.

***

Dostuma...

Başymda müň pikir-sowal
Çözgüdim bolup gel, dostum!
Dile dogam, alna togap,
Sözlügim bolup gel, dostum!

Ýollar, ýodalar, menziller,
Goý, bize başyn egsinler!
Köňlumi gussa kertende,
Dözmezim bolup gel, dostum!

Bakyp zaryn didelerňe,
Mümkin, kän zat “diýdirerler”,
Ýalňyz hem tüm gjelerme,
Gözlegim bolup gel, dostum!

Iki jahanda tekrarym,
Ynanjym hem täk ykrarym,
Umydym, ähtim, dikrarym-
Gözlerim bolup gel, dostum!

***

Erteki

Bilýäňmi, ikimiz şeýle erteki,
 Gam laýyna batan başdan aýagna.
 Çagalara okap berip bolmajak,
 Erteki biz, bizi diňe okanlar,
 Ýüreklerniň törlerinde goýarlar.

Biz şeýle erteki- gudratdan azat,
 Ajy gözýaş bilen ýuwulan sahna.
 Biz şeýle erteki- Leýli-Mejnunyň,
 Kalbyna sygmadyk gussasy hakda.

Akyla sygmajak gahrymanam bok,
 Biz ikimiz hem düşnüsiz duýgular.
 Mährimiz bar, ýöne “mähribanyň” ýok,
 Bakyá çen aýralygy buýrulan.

Başlangyjy-da ýok, ahyry-da ýok,
 Güneşi bar, ýöne asla dogmajak.
 Bilýäňmi, ikimiz şeýle erteki
 Müň däl, million gjigelere sygmajak.

Biz kesir, kesirlik yşkyň öňüne,
 Böwet bolýan bir düşnüsiz ýol eken.
 Bilýäňmi ikimiz şeýle erteki,
 Bir bar, soňam hemişelik ýok eken...